

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
Departamentul	
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Educație Timpurie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	DREPTURILE COPILULUI, COLABORAREA CU FAMILIA ȘI INSTITUȚIILE SPECIALIZATE				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual (suport de curs, legislație, bibliografie și notițe)	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	16
II.d) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități:	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+IIc)	56
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP 4: Încurajează copiii să aprecieze propriile realizări CP 5: Sprijină bunăstarea copiilor CP 8. Oferă feedback constructiv CP 13: Evaluează progresul școlar al elevilor și studenților
Competențe transversale	

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Argumentează fundamentarea unor decizii și inițiative educaționale, pe baza culegerii de date și informații relevante privind rezultatele învățării.	Elaborează și derulează proiecte de dezvoltare profesională prin aplicarea unor descoperiri din cercetarea în domeniul științelor educației.	Comunică demn, responsabil, cu privire la instituția educațională și promovează imaginea acesteia în comunitate.
Stimulează gândirea critică și conștientizarea emoțională	Proiectează procese de planificare strategică și decizionale din cadrul instituției.	Manifestă capacitatea de a inspira și motiva elevii și de a forma echipe eficiente.
	Dezvoltă capacitatea de a adapta activitățile educaționale	

	la specificul comunităților multiculturale.	
--	--	--

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- Formarea profesională a profesorilor pentru învățământul primar și preșcolar - Formarea de abilități de gestionare a relațiilor interpersonale și de sprijinire a personalului
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în drept. Definiții. Aplicarea legii în timp și spațiu. Principiile dreptului. Ierarhia normelor juridice.	2	Prelegerea intensificată, ghidul de studii, conversația euristică, modelarea didactică, dezbaterile, învățarea prin descoperire, studiul de caz, exemplificarea, comentariul de jurisprudență, asaltul de idei, exercițiul, problematizarea, metodele învățării gândirii critice și cooperare	
2. Concepte de bază în domeniul drepturilor copilului. Izvoare internaționale și legislația românească în domeniu.	2		
3. Drepturile și libertățile copilului ocrotite de legislația României (I): dreptul la stabilirea și păstrarea identității, de a crește alături de părinții săi, la viață familială, la sănătate, la un trai decent, de a beneficia de asistență socială, dreptul la îngrijire specială.	2		
4. Drepturile și libertățile copilului ocrotite de legislația României (II): dreptul la educație, la activități recreative și culturale, la protejarea imaginii sale și a vieții private, libertatea de gândire, conștiință și religie, respectarea personalității și individualității copilului, protecția datelor personale.	2		
5. Informarea, consilierea și sprijinul părinților privind nevoile multiple de dezvoltare ale copiilor: nutriție, siguranță, igienă, îngrijire, sănătate, educație.	2		
6. Legislația în domeniul siguranței copilului în mediul antepreșcolar și preșcolar.	2		
7. Informarea și educația juridică a părinților privind diferitele tipuri de abuzuri împotriva copiilor, prevăzute de lege	2		
8. Informarea și educația parentală privind disciplina pozitivă, metodele pozitive de interacțiune cu copiii, nonviolență	2		
9. Remedii legale aplicabile violenței domestice.	2		
10. Prevenirea violenței în mediul școlar și preșcolar, a traficului de persoane, a consumului de substanțe psihoactive.	2		
11. Intervenția în echipă multidisciplinară și interinstituțională/ în rețea, în situațiile de violență asupra copilului în mediul (pre)școlar, săvârșită de un minor sau de un adult/ personalul educational.	2		
12. Intervenția în caz de suspiciune de violență asupra copilului în afara mediului (pre)școlar: proceduri de intervenție și legislația în vigoare.	2		
13. Copilul în situație de vulnerabilitate. Acțiuni de evitare a separării copilului de familie.	2		
14. Strategii/ activități de comunicare, susținere și colaborare cu familia pentru a înțelege așteptările și rolul școlii în scopul asigurării reușitei educaționale a copilului.	2		

Bibliografie minimală recomandată

Branisteanu, Rodica, Clapou, Crina, Necula, Gabriela, Souca, Valentina, Vartei, Aurora, *Caiet de observații asupra copilului preșcolar*, ed. Trend, coll. Cadre didactice, 2021 ;
 Buzducea, D., *Context social, cunoaștere și acțiune în asistența socială*, ed. Tritonic, 2023;
 Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, *Early childhood education and care : how to recruit, train and motivate well-qualified staff : final report*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/489043>
 European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *Toolkit for inclusive early childhood education and care – Providing high quality education and care to all young children*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/399018>
 European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *ET2020 working group – Early childhood education and care – Final report*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/857178>
 Gorgan, Adriana-Maria, *Rolul familiei și al grădiniței în dezvoltarea personalității preșcolarului cu CES*,

<https://eduacces.ro/en/resources/rolul-familiei-i-al-grdiniei-n-dezvoltarea-personalității-precolarului-cu-ces/document/930/preview>
 Gruici, Luiza Elena, Dragomir, Gabriela Melania, *Consiliere școlară: tehnici și procedee de intervenție psihologică pentru educarea și modelarea comportamentului copiilor*, Ed. Universității de Vest, 2023;
 Kallay, Eva, Ștefan, Catrinel A., *Dezvoltarea competențelor emotionale și sociale la preșcolari. ghid practic pentru educatori*, Asociația de Științe cognitive din România, 2011;
 Leonte, Marie, *Remedii legale aplicabile violenței domestice*, ed. Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, 2025 ;
 Mateiaș, Alexandra, *Copiii preșcolari, educatoarele și părinții - ghid de parteneriat și consiliere (Lucrări de pedagogie și psihologie)*, ed. Didactică și Pedagogică, București, 2003 ;
 Ministerul Educației, *Caiet de observație a copiilor. Nivel antepreșcolar și preșcolar. Educație timpurie*, ed. Ars Libri, 2025;
 Moarcăș, Claudia Ana (coord.), Lupu Valentina Lidia, Poenaru, Mihail Vladimir, *Dreptul securității sociale. Caiet de seminar*, ed. Solomon, 2019;
 Neamțu, G. (coord.), *Enciclopedia Asistenței sociale*, Editura Polirom, col. Collegium, Iași, 2016;
 Petcu, Marilena, *Manualul părintelui la preșcolari*, 2020, în cadrul Proiectului Educație și competențe, ”Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non formale și informale pentru reintegrarea în educație și formare”, <https://cjractl.ro/wp-content/uploads/2019/11/Manualul-parintelui-la-prescolari.pdf>
 Rentea, Georgiana – Cristina, *Teorie și practică în asistența socială. Elemente introductive*, ed. Tritonic, 2024;
 Tomiță, M., *Dreptul în asistența socială*, Editura de Vest, Timișoara, 2015;
 Tompea, Ancuța Daniela, *Inovare socială prin practica în asistență socială. Abordări sustenabile, practici de impact și schimbare comunitară*, ed. Institutul European, 2023;
 Țibu, Speranța, Goia, Delia (coord.), *Parteneriatul școală- familie-comunitate*, Institutul de Științe ale Educației. Laboratorul de consiliere și Management Educațional, ed. Universitară, București, 2014, https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/03/Parteneriat_scoala-familie_ISE.pdf
 Țiclea, Alexandru, Georgescu, Laura, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, ed. a X-a ed. Universul Juridic, București, 2024;
 Vieriu, Eufemia, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, ed. Pro Universitaria, 2016;
 Vrasmas, Ecaterina, *Educația timpurie*, ed. Arlequin, 2019.

Site-urile instituțiilor cu atribuții în domeniu, de ex: Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, www.mmuncii.ro,
www.mmanpis.ro, Ministerul Educației și Cercetării edu.ro, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție www.copii.gov.ro,
 Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava www.dgaspcsv.ro,
www.consiliu.europa.eu/ro/policies/social-rights-eu/ etc
www.legislație.just.ro;

Texte legale puse la dispoziție: Constituția României; Legea educației naționale nr. 1/2011; Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar; Legea nr.263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor; Legea nr. 248/ 2015 republicată privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate; Hotărârea de Guvern nr.1252/2012 de aprobare a Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie antepreșcolară; Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului; Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie; Legea 292/2011 asistenței sociale; Legea 217/2013 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice; Ordinul nr. 6.235 din 6 septembrie 2023 pentru aprobarea *Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar*; Scheme de management ale cazurilor de violență – sursa: MEC; Legea 287/2009 privind Codul civil, Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, Legea 286/2009 Codul penal; Legea 135/2010 Codul de procedură penală;

Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, ratificată prin Legea nr. 18/1990; Comunicarea Comisiei Europene și Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind educația și îngrijirea timpurie: Să oferim copiilor noștri cel mai bun start pentru lumea de mâine (2011/C/175/03), A Quality Framework for Early Childhood Education and Care – Raportul Grupului de Lucru pentru Educație și Îngrijire Timpurie de la nivelul Comisiei Europene (2014), Recomandare a Consiliului privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari (mai 2018).

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Obligația legală a părinților de colaborare cu persoanele fizice și juridice cu atribuții în domeniul îngrijirii, educării și formării profesionale a copilului. Spețe relevante.	1		
2. Conceptul juridic de interesul superior al copilului și principiile legale ce guvernează respectarea și garantarea drepturilor copilului. Interesul superior și interesul educațional.	1		
3. Rolul profesorilor în combaterea discriminării în mediul preșcolar: discriminarea directă, indirectă, <i>bullying</i> , <i>mobbing</i> . Spețe relevante.	1		
1. Drepturile și siguranța copiilor în mediul <i>on-line</i> : obligațiile profesorilor. Spețe relevante.	1		

4. Instituții și profesioniști specializați în protecția și sănătatea copilului (I): Rolul instituțiilor și structurilor cu competențe în menținerea siguranței copilului în cadrul școlar și în spațiul extra-școlar	1	Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, exemplificarea, comentariul de jurisprudență, cercetarea – întocmire glosar de termeni juridici, comparația, problematizarea, fișă de prezentare a unei instituții relevante, demonstrația, exercițiul, dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, turul galeriei, asaltul de idei, portofoliul, referatul și contra-referatul, eseu	
2. Instituții și profesioniști specializați în protecția și sănătatea copilului (II): Rolul instituțiilor din domeniul asistenței sociale. Beneficii și servicii de asistență socială destinate copiilor și familiilor cu copii.	1		
3. Instituții și profesioniști specializați în protecția și sănătatea copilului (III): Copilul lipsit temporar sau permanent de ocrotirea părinților. Măsuri de protecție specială a copilului.	1		
4. Obligații legale pentru familia și profesorii copilului cu părinți plecați în străinătate.	1		
5. Obligațiile profesorilor și personalului școlar în cadrul implementării mijloacelor legale de remediere a situațiilor de violență familială.	1		
6. Managementul colaborativ și multidisciplinar al cazurilor de violență și altor situații corelate.	1		
7. Managementul cazurilor ușoare/ grave de violență între antepreșcolari/ preșcolari/ elevi, săvârșită în spațiul școlar	1		
8. Managementul cazurilor de violență săvârșite de personalul școlii asupra antepreșcolarilor/ preșcolarilor/ elevilor și cele săvârșite de părinți împotriva personalului școlii.	1		
9. Modalități instituționalizate de interacțiune cu familia: rolul consilierului, psihologului, mediatorului școlar.	1		
10. Primirea copiilor și părinților cu nevoi speciale în cadrul structurilor de nivel antepreșcolar și preșcolar (părinți minori, CES, etc.)	1		

Bibliografie minimală recomandată

Branisteanu, Rodica, Clapou, Crina, Necula, Gabriela, Souca, Valentina, Vartei, Aurora, *Caiet de observații asupra copilului preșcolar*, ed. Trend, coll. Cadre didactice, 2021 ;

Buzducea, D., *Context social, cunoaștere și acțiune în asistența socială*, ed. Tritonic, 2023;

Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, *Early childhood education and care : how to recruit, train and motivate well-qualified staff : final report*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/489043>

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *Toolkit for inclusive early childhood education and care – Providing high quality education and care to all young children*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/399018>

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *ET2020 working group – Early childhood education and care – Final report*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/857178>

Gorgan, Adriana-Maria, *Rolul familiei și al grădiniței în dezvoltarea personalității preșcolarului cu CES*, <https://eduaccess.ro/en/resources/rolul-familiei-i-al-grdiniiei-n-dezvoltarea-personalitatii-precolarului-cu-ces/document/930/preview>

Gruici, Luiza Elena, Dragomir, Gabriela Melania, *Consiliere școlară: tehnici și procedee de intervenție psihologică pentru educarea și modelarea comportamentului copiilor*, Ed. Universității de Vest, 2023;

Kallay, Eva, Ștefan, Catrinel A., *Dezvoltarea competențelor emotionale și sociale la preșcolari. ghid practic pentru educatori*, Asociația de Științe cognitive din România, 2011;

Leonte, Marie, *Remedii legale aplicabile violenței domestice*, ed. Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, 2025 ;

Mateiaș, Alexandra, *Copiii preșcolari, educatoarele și părinții - ghid de parteneriat și consiliere (Lucrări de pedagogie și psihologie)*, ed. Didactică și Pedagogică, București, 2003 ;

Ministerul Educației, *Caiet de observație a copiilor. Nivel antepreșcolar și preșcolar. Educație timpurie*, ed. Ars Libri, 2025;

Moarcăș, Claudia Ana (coord.), Lupu Valentina Lidia, Poenaru, Mihail Vladimir, *Dreptul securității sociale. Caiet de seminar*, ed. Solomon, 2019;

Neamțu, G. (coord.), *Enciclopedia Asistenței sociale*, Editura Polirom, col. Collegium, Iași, 2016;

Petcu, Marilena, *Manualul părintelui la preșcolari*, 2020, în cadrul Proiectului Educație și competențe, ”Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non formale și informale pentru reintegrarea în educație și formare”, <https://craetl.ro/wp-content/uploads/2019/11/Manualul-parintelui-la-prescolari.pdf>

Rentea, Georgiana – Cristina, *Teorie și practică în asistența socială. Elemente introductive*, ed. Tritonic, 2024;

Tomiță, M., *Dreptul în asistența socială*, Editura de Vest, Timișoara, 2015;

Tompea, Ancuța Daniela, *Inovare socială prin practica în asistență socială. Abordări sustenabile, practici de impact și schimbare comunitară*, ed. Institutul European, 2023;

Țibu, Speranța, Goia, Delia (coord.), *Parteneriatul școală- familie-comunitate*, Institutul de Științe ale Educației. Laboratorul de consiliere și Management Educațional, ed. Universitară, București, 2014, <https://www.ise.ro/wp->

content/uploads/2015/03/Parteneriat_scoala-familie_ISE.pdf
 Țiclea, Alexandru, Georgescu, Laura, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, ed. a X-a ed. Universul Juridic, București, 2024;
 Vieriu, Eufemia, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, ed. Pro Universitaria, 2016;
 Vrasmas, Ecaterina, *Educația timpurie*, ed. Arlequin, 2019.

Site-urile instituțiilor cu atribuții în domeniu, de ex: Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, www.mmuncii.ro, www.mmanpis.ro, Ministerul Educației și Cercetării edu.ro, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție www.copii.gov.ro, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava www.dgaspcsv.ro, www.consilium.europa.eu/ro/policies/social-rights-eu/ etc.
www.legislatie.just.ro;

Texte legale puse la dispoziție: Constituția României; Legea educației naționale nr. 1/2011; Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar; Legea nr.263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor; Legea nr. 248/ 2015 republicată privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate; Hotărârea de Guvern nr.1252/2012 de aprobare a Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie antepreșcolară; Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului; Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie; Legea 292/2011 asistenței sociale; Legea 217/2013 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice; Ordinul nr. 6.235 din 6 septembrie 2023 pentru aprobarea *Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar*; Scheme de management ale cazurilor de violență – sursa: MEC; Legea 287/2009 privind Codul civil, Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, Legea 286/2009 Codul penal; Legea 135/2010 Codul de procedură penală;

Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, ratificată prin Legea nr. 18/1990; Comunicarea Comisiei Europene și Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind educația și îngrijirea timpurie: Să oferim copiilor noștri cel mai bun start pentru lumea de mâine (2011/C/175/03), A Quality Framework for Early Childhood Education and Care – Raportul Grupului de Lucru pentru Educație și Îngrijire Timpurie de la nivelul Comisiei Europene (2014), Recomandare a Consiliului privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari (mai 2018).

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	• însușirea terminologiei de bază a disciplinei; • abilități analitice, problematizare argumentată; • cunoașterea și folosirea prevederilor legislației în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și celorlalte norme legale incidente în materie; • însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; • mod personal de abordare și interpretare.	Examen oral	50%
Seminar	• folosirea terminologiei de bază a disciplinei; • capacitatea de a încadra juridic o situație de fapt, cu emiterea de propuneri pentru soluționarea acesteia; • studiu de spețe în dreptul familiei; • participarea activă la minimum 10 seminarii; • prezentarea a minimum un referat, cu respectarea normelor academice de redactare; referirea la normele legale incidente, cu referire la programe guvernamentale, evoluții în politicile sociale și propuneri legislative, tratamentul subiectului ales fiind în același timp extensiv și problematizat. • alcătuirea unui glosar de 20 de termeni juridici din domeniul protecției copilului și interacțiunii cu instituțiile abilitate sau • fișă de prezentare, pe o pagină, a unei instituții cu atribuții în protecția drepturilor copilului antepreșcolar și preșcolar, în educația timpurie preșcolară/ în familie; • parcurgerea bibliografiei, teste docimologice. • pregătirea, în echipă, a întrebărilor adresate unui invitat din sfera profesională.	Referat, glosar termeni juridici, fișă de prezentare a unei instituții relevante, discuții, întrebări, lucru în echipă, teste docimologice.	50%

Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului